

práva zástavního nutné (§ 451 obč. zák. — viz rozh. čís. 4613 sb. n. s.). Poněvadž žalobkyni sporný automobil nebyl hmotně odevzdán a žalobkyně ho skutečně nepřevzala (§§ 451 a 426 obč. z.), nenabyla k němu zástavního práva, neboť jiný způsob než hmotné odevzdání při věci hmotné odevzdání připouštějící ke zřízení práva zástavního nestačí.

Čís. 13546.

Ručení za škodu provozem silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Odebere-li si vlastník auta spravené auto sám v dílně, nebo ustanoví-li osobu, která má obstarati dodání auta, neděje se dodávací jízda v provozu a na účet a na nebezpečí zhotovitele díla, nýbrž vlastníka auta. Není třeba, aby určená osoba měla úmysl převzít dopravu jménem vlastníka a by věděla, že jí doprava auta byla svěřena z příkazu vlastníka.

Plné vyvinění řidiče (podnikatele jízdy) nelze spatřovati v tom, že řidič nejel větší rychlostí než 6 km, vyžadoval-li stav na křižovatce toho, aby řidič volil takovou rychlost, aby byl pánem rychlosti a neohrožoval bezpečnost osob a majetku.

• (Rozh. ze dne 17. května 1934, Rv I 1920/32.)

Nezletilá žalobkyně byla zasažena autem, náležejícím Marii B-ové a řízeným Františkem S-em. Žalobní nárok proti Marii B-ové na náhradu škody uznal procesní soud prvního stádu z polovice důvodem po právu. Odvolací soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu. **Důvody:** Silostroj byl dán žalovanou firmě W. do opravy. Tato firma dala po skončené opravě silostroj dovézt k žalované svým zaměstnancem Františkem S-em. Tento jednal z příkazu své zaměstnavatelky, dovážející silostroj jako řidič k žalované. Na této cestě přihodila se škodná událost. Tehdy nebyl silostroj ještě odevzdán žalované, byl ještě v moci jmenované firmy, nikoli v moci žalované. Onu firmu jest považovati za podnikatelku provozu od okamžiku, kdy silostroj převzala do opravy, až do okamžiku, kdy silostroj žalované předala. Ona firma ručí tudíž na místě žalované za nehodu, o níž jde, neboť jí byl v době nehody silostroj ještě ponechán k provozu na vlastní účet a nebezpečí (§ 1 odst. (3) zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. z.). Významu nemá, že žalovaná žádala na jmenované firmě, by opravený silostroj za účelem odevzdání přivezla k žalované. Jmenovaná firma, jednající podle příkazu svého zákazníka, převzala povinnost, aby příkaz ten řádně splnila, a ručí též za všechnu škodu způsobenou při provedení onoho příkazu. Soud odvolací má mimo to za to, že úsudek soudu stádu prvního, že rychlost jízdy překročující 6 km za hodinu byla příčinou škodné události, nelze uvést v soulad s ostatními zjištěnými skutečnostmi. Jisto jest, že žalobkyně vkročila s chodníku do jízdní dráhy, když silostroj vzdálen byl 2 m od místa nehody. Z výpovědí svědků jest patrné, že silostroj k místu nehody jel s kopce a že ihned při nárazu na žalobkyni byl zastaven. Při rychlosti 6 km za hodinu urazí silostroj 2 m v 1.2 vteřiny, též než řidič postřehne překvapující překážku a vystihne, jaké opatření má učiniti

v zájmu bezpečnosti, uplyne aspoň $\frac{1}{2}$ vteřiny. Za $\frac{1}{2}$ vteřiny urazí silostroj rychlostí 6 km za hodinu se pohybující 0.84 m. Z toho vyplývá, že v souzeném případě musilo dojít k nárazu silostroje na žalobkyni, i kdyby se byl silostroj pohyboval rychlostí jen 6 km za hodinu, to tím spíše, ježto jel dolů po svahu. Nelze tudíž tvrdit, že rychlost jízdy o něco vyšší 6 km za hodinu byla příčinou škodné události.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Žalovaná se vyvíňovala námitkou, že odevzdala auto akciové továrně na automobily a letecké motory W. a spol. do opravy s tím, by firma po opravě automobil jí vrátila, což prý firma učinila poslavši auto po svém zřízenci Františku S-ovi, při kteréžto jízdě došlo ke škodné události. Zjištěno však bylo prvním soudem, že k této jízdě byl František S. poukázán k výslovné žádosti Františka T-a, zmocněnce žalované, a že firma W. této žádosti, tomuto příkazu vyhověla. Nepřihlíží-li odvolací soud k této skutečnosti a vychází-li z toho, že firma W. a spol. sama zvolila Františka S-a, přichází do rozporu se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), an sám praví, že vychází ze skutkového zjištění prvního rozsudku. Tato přehlédnutá okolnost jest však důležitá pro otázku (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), zda jízda podniknutá Františkem S-em s opraveným autem spadá podle § 1 odstavec (3) zákona o provozu silostroji do podnikatelství, na účet a nebezpečí firmy W. Majitel správkárny se stává tím, že dodáno auto k němu do správy, provozovatelem, dokud nebylo spravené auto vlastníku vráceno, jak vysloveno v rozhodnutí čís. 8978 sb. n. s. Avšak to platí jen, patřilo-li ke smlouvě o dílo (§§ 1151 a 1165 obč. zák.) i dodání spraveného auta vlastníku. Pakliže si vlastník odebere spravené auto sám v dílně, aneb ustanoví osobu, která má dodání auta obstarati, neděje se dodávací jízda v provozu a na účet a na nebezpečí zhotovitele díla, nýbrž vlastníka auta, an vlastník s autem disponoval a určil i způsob dodání, ve kterémžto případě podle § 429 obč. zák. jest vlastníku auto odevzdáno, jakmile bylo podle jeho příkazu odesláno, to jest odevzdáno osobě jím určené. Tu nejde o nabytí držby nebo moci zástupcem a není proto zapotřebí, by určená osoba měla úmysl převzít dopravu jménem vlastníka a by věděla, že jí doprava auta byla svěřena z příkazu vlastníka, nýbrž o způsob odevzdání věci na základě zvláštního ustanovení zákona. Tomu nepřekáží, že S. jest zaměstnancem firmy W. a spol., ana mu firma nedala příkaz k dopravení auta z vlastní vůle podle svobodné volby, nýbrž svolila jen k tomu, by žalovaná strana k obstarávání svých věcí použila jejího zaměstnance.

Nelze rovněž sdíletí názor odvolacího soudu, že vinu na škodné příhodě nese výhradně žalobkyně, nezletilá Věra B-ová, a že se žalovaná strana plně vyvinila. Neboť plné vyvinění podle § 2 zákona o provozu silostroji by bylo odůvodněno, jen kdyby žalovaný prokázal, že nemohl zabránit škodné příhodě, ač dbal předepsané a odborné opatrnosti při řízení silostroje a při zacházení s ním. To se však nestalo. Nezáleží na tom, jak odvolací soud míní, že i při rychlosti 6 km by bylo ke škodné příhodě došlo a není řidič a podnikatel jízdy vyviněn tím, že řidič nejel větší rychlostí, než 6 km, ježto podle § 45 min. nař. čís. 81/10 ř. z. jest

za všech okolností voliti takovou rychlost, by řidič byl pánem rychlosti a neohrožoval bezpečnost osob a majetku. Stav na křižovatce však vyžadoval, aby řidič snížil rychlost i pod 6 km, ježto křižovatka byla zabrána třemi vozidly mimo vozidlo žalované a cestujícími vystoupivšími nebo čekajícími na nastoupení do dvou tam stojících vozidel (autobusů). Při patřičně snížené rychlosti by byl řidič auta žalované mohl závčas zastaviti na vzdálenost 2 m, na kterou mu nezletilá Věra B-ová do jízdní dráhy vkročila. Jel-li řidič za tak nebezpečného stavu křižovatky takovou rychlostí, že se mu to nepodařilo, nejednal s průměrnou a odbornou opatrností podle §§ 1297 a 1299 obč. zák., zejména uváží-li se, že při tak hustém ruchu osob, jež křižovatky musily použítí, mohl předpokládati, že mu na krátkou vzdálenost ta neb ona osoba může do jízdní dráhy vkročit. Právem proto uznal první soud, že se žalovaná strana plně nevyvinila, a že spoluzavinění nezletilé Věry B-ové jest jen poloviční a byl proto rozsudek prvního soudu obnoven.

Čís. 13547.

Pojišťovací smlouva.

Je-li ručební povinnost pojišťovny podmíněna tím, že řidič ustanovený pojistníkem musí mítí úřední vůdčí list, jest výrazem »úřední vůdčí list« v pochybnostech rozuměti úřední vůdčí list vůbec, nikoliv úřední vůdčí list, opravňující k vedení toho druhu vozidla, jež bylo pojištěno.

(Rozh. ze dne 17. května 1934, Rv I 1930/32.)

Žalovaný pojistil u žalující pojišťovny motorové vozidlo (motorové kolo s přívěsným zavřeným vozíkem) proti škodě ze zákonného ručení. Podle § 4 čís. 2 dodatečných pojišťovacích podmínek neručila pojišťovna, povstala-li škoda při jízdě řízené řidičem, jenž neměl úřední vůdčí list (behördlichen Führerschein). Proti žalobě o zaplacení pojistné premie namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku proti žalobkyni, ježto žalobkyně odmítla nahraditi škodu, jež vznikla žalovanému z povinného ručení při nehodě pojištěného motorového vozidla, jež tehdy řídil Alfred F. Žalobkyně namítla proti vzájemné pohledávce, že podle § 4 čís. 2 dodatečných pojišťovacích podmínek není povinna k náhradě, ježto řidič Alfred F. v době nehody neměl vůdčí list na pojištěné motorové vozidlo, nýbrž jen na osobní a lehká nákladní auta. Procesní soud první stolice uznal mezitím rozsudkem, že vzájemná pohledávka žalovaného namítaná započtením jest důvodem po právu. Odvolací soud neuznal vzájemnou pohledávku žalovaného důvodem po právu.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Není ani zapotřebí rozebíratí otázku, zda všeobecné a dodatečné pojišťovací podmínky doručené žalovanému teprve s pojistkou jsou součástí pojišťovací smlouvy, poněvadž, i kdyby tomu tak bylo, jest nárok žalovaného k započtení namítaný po právu. Nejde o to, jak výraz